

Előfizetési díj.

Videki postán vagy helyben házhoz hordva

kész évre	16 frt.
félfévre	8 „
negyedévre	4 „
óránként helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ÉRTÉKESBBI CIKKEK DÍJAZTATNAK.

Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Hécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasensteint et Vogler (Wallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest Haasensteint és Vogler hirdetés közv. irodája. Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Budapest szervitater 5. sz. Braun Ede hirdetményi ügynöksége, József-tér 10. sz. 1 emelet

Nyitási cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

háodik évfolyama harmadik évnegyedére.

A „Kelet” előfizetési ára:

Egy évre	16 frt
Félfévre	8 frt
Negyedévre	4 „
Óránként	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

megrendelések legcélszerűbben postai utalvánnyal alólírt könyvkereskedésébe küldendők.

Jólcz egyszerre beküldött előfizetés után iszteletpéldánnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,
a „Kelet” kiadója.

A bankkérdés és az osztrák bank.

5r). Az osztrák bank „leibjournal”-ja, a „N. Fr. Presse” megharagudott azért, hogy pen az osztrák kormány felhivatalos lapja elenté, hogy a bankkérdés meg van oldva is hogy a dualistikus forma nem fogja ontani a banknak sem hitelét, sem működését; kétségbe vonta az állítások valódiságát és tagadta, hogy 1) a bankkérdés meg lenne oldva; 2) hogy a dualistikus forma a bank hitelét ne rontotta volna és az utóbbinak bizonyítására az osztrák bank észvényei árfolyamának a bécsi alku után eállott csökkenését hozta fel. Természetesen, hogy az utóbbi plausibiliter csak z előtti lehet argumentumképen felhozni ki nem tudja, hogy minden értékpapír hasonló arányban vesztí értéktéveszté, még pedig nem a bécsi alku miatt hanem a pénzpiac helyzete következtében. De hát a bécsi lap célja nem komoly czáfolat, hanem „port hinteni a közönség szemébe”, hogy bizonyos clique vesztévesztetett hatalma megmentessék — ha lehet.

De ez nem akadályoz meg annak beismertésében, hogy a bank lapjának ép úgy igazsága van, mint a kormány felhivata-

los lapjának; mert a dolog csakugyan úgy van, hogy a bank kérdés meg van oldva annyiban, mennyiben a két kormány megállapodott nemcsak az egymás közti viszonyban, de a bankstatutumban is, és úgy tudjuk, hogy az osztrák bank statutumain, több a mi érdekeinknek megfelelő változás történt. Minthogy pedig ez a bankkérdés: ellehet mondani, hogy az meg van oldva. De, ha az osztrák bank szempontjából tekintjük a dolgot, igazat kell adnunk a „N. Fr. Presse”-nek: a bankkérdés nincs megoldva; mert az még nincs elhatározva, hogy mi lesz ennek a banknak a sorsa, ő fogja-e, a két kormány megegyezése alapján átvállalni az új bank-szervezést vagy nem. De ez nem képezi a bankkérdés elvi alapját; ez egyszerűen vállalkozási kérdés; mert az osztrák banktól nem fogják kérdezni, hogy milyen bankot akarna alapítani, azt úgy is tudják, hogy semmi változást sem akar; azt sem fogják kérdezeni, hogy milyen statutumot szeretne magának csináltatni, mert bizony akkor sok tekintetben nem felel meg a monarchia és főleg Magyarország forgalmi érdekeinek: hanem egyszerűen ajánlatot tesznek neki, a megállapított alapon, tehát a megoldott kérdéssel, hogy tetszik-e realizálására vállalkozni, vagy nem? Ha vállalkozik, jó; ha nem, keresnek más és minthogy az egész monarchia hiteléről és forgalmáról van szó, bizonyára nem lesz nehéz hozzá külvagy belföldi pénzértékét találni. Nem mondjuk azt, hogy jó ajánlat (és mi ilyennek tartjuk az osztrák bankét is, mert előismerjük, hogy solid firma) kedvéért kisebb jelentőségű, inkább technikai részleteket a statútumon változtatni ne lehetne és ez képezheti alku tárgyát a bankkal. De nem képezheti alku tárgyát a két kormány közt létre jött egyezés; az állam hatalomnak kikötött befolyás, a jegy forgalom és érczalap megosztása és a magyarországi üzlet teljes önállása tekintetében. Ha tehát az osztrák bank emberei azt gondolják, hogy ebből lealkudhatnak, akkor nagyon csalódnak, mert ezért az alkuért a két kormány solidaritását vállalt és ezt érvényesíteni fogja nemcsak a parlamentekkel, de a bankkal szemben is. És ha az osztrák bank emberei azt gondolják, hogy az ő vonatkozásait visszariadnak a kormányok és valamit megmenthet centralistikussá szervezetéből, akkor válságra viheti a dolgot, halasztást okozhat a bankkérdésben; de annak megoldását meg nem változtathatja, annál kevésbé vonhatja kétségbe.

a világra s mert — hitem szerint — semmi jót nem vettem tőle, semmivel sem is tartozom neki, sem hálával, sem munkával, sem — becsülettel.

Atyám, mintha gyűlölte volna házátját: kerülte; én azt hívem miattam; csak éjjelre tért meg — de még a beboruló éjszakával sem nyomott soha egy csókot homlokomra. Oh pedig, ha sejtette volna, mily édes rebe-géssel vártam, lestem a neszt, midőn késő este-ként az előszoba kilincsét zörrenni hallot-tam s ágyamba félkényőkre támaszkodva hall-gatódtam, ha jobbra, saját szobája felé, té-re, vagy bár egyszer az én kamrácskámba nyit, hogy jó éjt mondjon, hogy megkérde: volt-e örömem, mit beszédes ajkkal oly késő őrmest-öntöttem volna szívembe ki, vagy bántott-e va-laki, hogy ott, atyai kekelén zokoghattam vol-na el gyermekes keservemet. Hasztalan, léptei mindig jobbra térültek, míg elvégre nem is lestem az érkezéket, közönyösen hallgattam a nyíló ajtó zörejét.

Egy idő óta azonban többet ült otthon s mihelyt az iskolából megjövék, előbb, mintha csak úgy véletlenségből, majd egészen nyíltan, engem fölkeresve, velem foglalkozott. Számon kérte munkáimat, megdicsért előhaladásom-ért, részt kért s vett örömeimből, bánatomból. Gyakran maga mellé ültetett munkámmal s mindegyre csak azon vettem észre magamat, hogy a vér arczomba szökött s midőn ilyenkor felpillanték, mintha kérést, esdeklést olvastam volna ki nedves tekintetéből, mintha bocsána-tot várt volna tőlem, szerető, szeretett gyer-mekétől.

Tehát meg van oldva a bankkérdés, csak végrehajtásáról van most szó. És e téren felmerült egy eszme, mely bejárta a lapokat és sok aggodalmat okozott a közönségnek. Ez is az osztrák banktól került ki és abból áll, hogy tartassék fenn a bankügyi statusquo 1878. január 1-ig. Ez mutatja, mily változás fog a bankügyben bekövetkezni. Mert különben nem kapna a bank ehez a szal-maszálhoz is. De hiába kap; azt el nem éri; egyik kormányának sincs eszében ez ügyet annyira halasztani.

Igaz, hogy a bankügyhez tartozik még a 80 millió bank adósság ügye; de ez a két kormány egyezségéből ki lön zárva. Tehát ki van zárva, az ennek alap-ján megoldott bankkérdésből is. Ez az osz-trák bank és osztrák kormány privát ügye; igazítsák maguk közt.

— Ferencz József ő felsége, Grant-hoz, az Egyesült-Amerikai államok köztársa-ságának elnökéhez, a következő levelet intézte: Igen tisztelt, nagyon szeretett barátom! Julius 4-én lesz az északamerikai Egyesült-államok köztársasága fennállásának évszázados ünnepe.

Fogadják az évszázados örömmünnep alkal-mával, mely a csillagos zászló alatt egy ha-talmas állammá egyesült országokra nézve oly örömteljes, őszinte szerencse kívánataimat.

Nem lehet ennél kedvezőbb alkal-mam, azon tényre visszapillantani, hogy jó törvények és folytonos törekvés által, a közjóllét előmoz-dítására, az Unionnak sikerült, egy nemzet éle-tében aránylag rövid idő alatt, minden téren nagyon örömdetes fejlődésnek utat törni.

Azon várakozáshoz, hogy az Egyesült-Államok a növekedő siker e terén hasonló lép-tekek fognak előre haladni — azon kedves reményt csatolom, hogy azon kölcsönös bizal-mon és meleg rokonszenvben nyugvó viszonyok, melyek eddig az én országaim és az észak-amerikai unio közt eddig voltak, ezentul is za-varlatlanul megmaradnak.

Ez az én belső óhajtatásom, melyet az én rendkívüli követem, és teljhatalmu miniszterem, gróf Hoyos jelen iratom átadása alkalmával teljes tisztelettel biztosítása mellett, szóval is ismételní utasítva van.

Kelt Bécsben, jun. 11. 1876.

Ferencz József.

Chalons sur Marne, aug. 10-én.

Nem oly régen volt az, midőn a chálonsi felköszöntések behangozták az egész világot s az ottani nagyszerű hadgyakorlatok a stra-tegikai események jelentőségével bírtak.

Néha íleg érthetetlen szavakat mormo-gott, az élet átkáról, mely e földhöz leköti; a küzdelmekről, melyeket mőrd kedélye s atyai szíve folytattak; a látszatról, mely igaz, el-le-ne bizonyít, de melynek alatta elborult szíve csak értem háborgott, hogy visszaadja nekem azt, kit mindketten elvesztünk. Mások arra tért, hogy a lány gyermek, női vezetől nélkül, mint a rétre kiömlött víz, mely irnynt adó meder nélkül, szétterül s előbb-utóbb posvány-nyá változik.

El-elvitt magával sétáira, de úgy vettem észre, hogy a folyam melletti ligetnek inkább félreeső fasorait keresi s ha olykor egy-egy magam-koru lánykát anyja kíséretében talál-tunk, titkon egy könyűt törült szeméből. Ilyenkor mintha keresett gyöngédséggel ké-nyeztetett volna: megfagyaltatott, a vándor komédiások mutatványait hosszasan engedte szemlélmem s mig kezét vállamon nyugasztá, néha magához szorított s félhalkan sutogá: „árva, árva!”

Olykor azonban ismét egészen korábbi mordságába esett vissza; az utóbbi napok alatt megszoktam, hogy hazatértekor tárt karokkal szaladtam elébe s homlokomra csókra nyujtám — de néha, mintha észrevett volna, haladt el mellettem, szobájába zárkozott, vagy a cse-ledekekkel pörölt, kicsinyiségek fölött is; Lízinek kemény szemrehányásokat tőn, hogy a házat nem gonddozza, engem piszkokban, rongyban já-rat (pedig dehogyan járatott!) s egészen megfe-lelkezik fogadásáról, melyet szegény anyám ha-lálós ágyánál tett.

En aztán remegve vontam meg maga-mat; elhittem magammal, hogy én valék, ki

Ha az ember az akkori időköt a mosta-niakkal összehasonlítja, lehetetlen, hogy a do-i-gok nem sejtett fordulata szomorú reflexiókat ne keltsessen bennünk: a francziák trónján nem ül többé azon névnek hordozója, mely névhez Franciaországának nagysága, dicsősége, történetének fénypontja kötve van: a francziák nem foglalják el többé a világ-politikában azon helyet, melyet az multijával magának ki-érdemelt s melyen szívesebben látná őket most is Európának nagy része, mint bárkit más, legalább szívesebben, mint a minden mással, de vajmi kevés rokonszenvvel dicseked-hető poroszokat. . . . de mindez másképp lehet még s bizonyára lesz is.

Kint voltam tegnap a chálons-i mező-kön, személyre ohajtván venni a franczia had-seregnek mikénti kiképzetetését.

A nagyobb-szerű gyakorlatok a jövő hé-ten veszik kezdetüket, maga Mac Mahon aug. 23-án szintén meg fog itt jelenni személyesen meggyőződni újjászervezett hadseregének harc-z-képességéről.

A jelenlegi gyakorlatokban a törzset há-rom gyalog ezred képezi, a megfelelő tüzéség-gel, lovassággal.

A tegnapi manoeuvre menete következő volt: Hosszabb csatározás után, mely alatt a terrain lehető legalkalmasabb földhaszná-lása mellett az ellenfél visszanyomott, ez egy magas-alaton igen kedvező posítiót foglalt el, védve oldalvást tüzéségtől, úgy hogy egy esetleges rohamot keresztüzzel fogadhatott volna, a hely-zet igen kritikussá változott a támadókra néz-ve, akkor ja vezénylő egy csapatot indított meg az ellenfél tüzéségének megkerülésére, ezek földadatjuk észrevétlen kivitelére egy er-dőt használtak föl s egy meglehetősen mély vi-zen átgázolva a semmi rosszat nem sejtő tü-zérségre rohantak, ezzel egyidejűleg megkezd-ték a támadók előnyomulását s mielőtt még az ellenfél várakolhat megrohamt tüzésége se-gélyt kaphatott volna, ez helyből kiszorítat-tott s bízhetetlen sebességgel ott termett a tá-madók néhány ágyuja s megkezdődött a ke-resztűz, de már nem a támadókra, hanem ma-gára az ellenfélre, ez természetesen nem tart-hatván meg többé ily körülmények között a posí-tiót, hátrálni kezdett s a csatározás az el-lenségnek üldözéssé lön bfejezve.

A meggyőződés, hogy magammal az alka-lommal szerezhettem, vonatkozólag a csapatok kiképzetetésére, igen kedvező; az összes rend-szeres észszerű vezetés mellett az egyes műve-lekben főleg a tüzéség tűnt ki bámulatos gyors mozgékony-ságával, a gyalogság látszik, hogy jól van tanítva s mindenben kitartást, buzgótságot tanusított, a tikksztó bőség s hosz-szas fáradságos mozdulatok daczára nem lát-tam olyanokat, kik elmaradtak vagy épen ösz-

okot adtam atyámnak e bosszuságra s valami kicsiny gondatlanságot, egy hasadást, vagy fol-tot ruhámon csakugyan találtam rendesen, mely egészen érthetővé tette előttem atyám kedvet-lenségét. Lizi néni nem győztem eleget kér-lelni, hogy bocsássa meg nekem, a mit éret-men szenvedtet, atyámat pedig lehetőleg kerü-lém, mig aztán ő keressét föl s ismét enyelg-ve velem egy percz alatt elfeledteté órákig tar-tott keserves győtrődéseimet.

(Folyt. köv.)

A föld körülutazása.

Phyladelphia, 1876. július 26-án.

(Az amerikai gabona Európában. — Az amerikai társa-dalmi és családélet. — Philadelphia városa. — Neve-zetesebb épületei, történelmi emlékei. — Legközelebbi utitervünk.)

Az egyesült államok maholnap, különö-sen ha az angolok által tervbe vett panama földszoros átvágása elkészülend, mely a cse-n-des tengert az atlanti ocszánál egy csatorna által rövidebb uton fogja összekötni, az általam megdicsért gépek segélyével, munkaszere-tet és tevékenységet egészen új ipar és kereskedelem-mel párosítva, Európát oly olcsó gabonával fogják ellárasztani, hogy azzal concurrálni nem lesz a legkönnyebb feladat; ezért oda kell töre-kednünk, hogy gazdasági bajaink, mielőtt késő lenne, kormányunk által orvosoltassanak, hogy gyenge lábón álló iparunk és kereskedelmünk-nek lendület adassék, mert ha ez nem történik meg és maradunk a réginél, úgy nem fogunk e tekintetben se magán se nemzetgazdaságunk-

szedőlték volna, (mint ez különösen a rusznyák s polák ezredeknél ilyenmő gyakorlatainak alkalmával a szégyenletesség napirenden szo-kott lenni) mi mindenesetre arra mutat, hogy ismerik a katonai diszciplínát; csupán a lovas-ságnál vettem észre, miszerint a lovak nincse-nek kellőleg dressirozva, különösen a sebes mozdulatoknál volt ez látható, ezen hiányos készség azonban oda magyarázandó, hogy e lo-vak jobbára fiatalok s nem rég lettek beso-rozva.

Látszik, hogy az összes tisztikar egész odaadással igyekszik a maga részéről mindent elkövetni az alárendelt katonák lehető legjobb kiképzetetésében, tudva, miszerint ezen hadsere-gre egy nagy föladat megoldása vár.

Bajos volna ily kisebb részek után az egész hadsereg biztossággal következtetni, de azok után miket láttam, hiszem, hogy kedvező véleményemet a jövő heti nagyobb-szerű ma-noeuvre-ik is igazolni fogják.

A franczia-porosz háború után az utó-bi-ak nem ismerve határt, mértéket a hencze-gésben, kedvüket lették abban seregüknek leg-utolsó közlegényét is, mint valami kis csodát elhíresztelni, ki okosságánál, belátásánál s kü-lönféle ismereteinél fogva sok magasabb fran-czia tisztet is megsegyenithetne, ha az ember aztán még a sok magasztalást a „Schulmeis-terlein”-ekre hallotta s mindezt elhitte, kétség-telenül meg lehetett győződve, miszerint ezek a porosz közlegények a kabátjukat is csak lo-gice gombolják be.

En az utolsó időben körülbelül két hó-napig tartózkodtam Németországnak különféle részeiben s nem resteltem magamnak fá-radságot venni nagyrésztől azon közlegények-nek, kik épen utamba vetődtek, szóba ereszked-ni, de bizony nem bírtam egyikökben sem még lámpával sem ama csudalányt fölfedezni, sőt sokszor oly buták és ostobák voltak e kedves teremtések feleleteikben, hogy a magyar-osz-trák közös hadseregnek oláh- s rusznyákjai sem volnának alájuk helyezhetők miveltségi osztályozásban.

Olyanok valóságban ezek is, mint az a magyar vagy osztrák baka, ki olvasni, ír-u s számolni tud, valamint ott a közép isko-lából szenge korban kilőpre elfelejti azt a sok-félélt, mit az iskolában tanítanak, úgy ezek is, a mi pedig a természetes képességet illeti, hatá-rozotlan állítom, miszerint e tekintetben a magyar, olasz s franczia jobban meg van áldva az istentől, mint a német.

Az egész előny, mi a porosz e tekintetben bír, az, hogy nála kitűnően szervezett népokta-tás által (egy tekintetben nem vehető töredék kivételével, némely tartományban ezer után 2 — 3) mindenki iskoláztatik, tehát több írni, ol-

ban kedvezőbb arányokat felmutathatni, me-lyek csak úgy érhetőek el, hogy ha nyugat Euro-pa és Amerika példáját követve, nemcsak szor-galommal, hanem a mi a fő, szakértelemmel fogunk munkálkodni.

Amerika gabona-kivitele évről évre nö-vekszik s az árak meghatározására egyedül Oroszország foly be. Nem látom át, hogy miért ne lehetne ebben Magyarország is tényező! szép és jó gabonája méltó helyet foglalhatna el a világkereskedelemben, ha nem néznők tétlenül és összedugott kezekkel, valóságos keleti in-do-lentiával, hogy miképp haladnak más országok és gazdagodnak a mi rovásunkra. Emelkedjünk azért ki tulszárnyalt helyzetünkéből, éréjük őket utól, s tartsunk velők legalább lépést, ha élni akarunk és Európában tényezők kívánunk ma-radni! Amerikának sikerült 100 év alatt bőles-politika, mely vallásosság, gyakorlati nevelés-belyes elvek által oly előrehaladott culturára tenni szert, melylyel a legfelvilágosultabb nem-zetekkel, ha most még nem is, de rövid idő alatt a sorompóba fog léphetni.

Az ember figyelmelet önkénytelenül me-g-ragadja Amerikában az erkölcsös polgári élet, mely alapját képezi a szabad államnak, az er-nyedetlen törekvés elmaradottságukat a tudo mányosságban pótolni. Daczára a két utolsó rossz évnak, egészséges pénzügyi helyzettel bír-nak, melynek folytán pár év alatt a nagy há-boru által okozott nagy állam-adósság törleszt-ve lesz, ez pedig azért könnyen megoldható problema, mert nagy kiadások a hadsereg-re nem rontják még a fináncziákat; miadeantt kitartó munkát, szorgalmat, kötelességérzetet,

vasni s számolni tudó van az ő hadseregében, mint a francziáknál.

Ha már a német népoktatás, szervezésével, melynél fogva az összeget veszi föl magába, messze túlhaladja a francziát, hol többben maradnak minden oktatás nélkül, e mellett még tekintetbe kell venni, miszerint, Németországban az általános kötelezettséget már régén behozták s ennek alapján különösen az utolsó háboru alkalmával lehetett sok oly tartalékos közlegény, ki egyetemi oktatásban is részesült kényszeres egy évi önkéntesi szolgálata alatt ellenszenvet tanusítván a katonai foglalkozások iránt, nem tudta többre vinni s hogy továbbá ezen kötelezettségi intézmény által a műveltebb osztályból sokan bevonattak a német hadseregbe már régóta, míg ez Franciaországban csak a legújabb idő óta történik.

A kedvezőtlen arány a német és francia hadseregben az olvasni, írni tudók tekintetében az általános kötelezettségnek itteni behozatala óta nagyon megváltozott s a poroszoknak semmi joguk nem lehet többé erre nézve a francziákra vállról tekinteni, annnyival kevésbbé, mert egyéb tekintetben, mint természetes képesség, ezek az előny; valamint végre a nemzeti lelkesedést illetőleg is, melyet nem találunk egész Európában oly mérvben, mint a francziáknál, magyaroknál s (igazságos akarván lenni legnagyobb ellenségeim iránt is) a szerbeknél.

Ha bár az idej nagy gyakorlatok nem fognak oly lármával véglelvitenni, mint a régiek, s nem lesz talán oly sok fényes vendég, mint annak előtte, de azért valószínűleg meg fogja mutatni a francia hadsereg, miszerint a megpróbáltatás idejét föl tudta használni, hogy képes lesz — ha a körülmények úgy kívánják — fegyverének feltöltésére.

B. d'Arny Sándor.

A háboru.

A szerbiai teljesen bizonytalan helyzetéről egész pozitív biztosat írni e pillanatban még nem lehet. Csak combinatiók, sejtelmek, hozzáférésekről lehet szó.

Magazinovicnak új kormányalakítással való megbízatása e sorok írásáig megczáfolva nincs s így míg az új kormány venné át — ha egyáltalában sikerülne megalakulnia — a kormánygyűlést, még mindig Risztics az ur.

Normálisabb viszonyok között is fölülte nehezen ment Szerbiában a kormányalakítás, — hát még most?

A bécsi lapok tudósításai és hírei azt mondják, hogy Milán fejedelem is megadta magát a harcziás áramlatnak, meggy a drinai sereghez; de ezekkel még mindig szemben áll a „Pol. Corr.“ ugyancsak tegnapi keleti tudósítása, mely szerint Milán elhatározta véget vetni a reménytelen háborúnak s a végből érintkezésbe tette magát a diplomatiával, nevezetesen az orosz és angol consulokkal. Új közvetítő kormányalakításról, Milán békés törekvéseiről és célzatairól tegnap érkezett hírek ujjakkal nincsenek megerősítve ugyan, de megczáfolva sem s így még mindig lehet némi kis reményt kötni a békés fordulathoz Belgrádban. Abban különben kétség nem lehet, hogy maga Milán őszintén óhajtana békés megoldás felé terelni az eszevesztetten megindított háborut, de nagy kérdés, lehetséges-e ez neki

a rend és kötelesség következetesen keresztül vitt elveinek nyomait találhatni. Iskolák, nagyszámu jótékony intézeteik, mindennemű institutiók egészséges szervezetté bírnak, ép és egészséges, szaktudományyal bíró embereket nevelnek, kik boldog családi életet élve, a társadalmat napról napra erősebb és gazdagabbá teszik, miről tanuszkodnak alig pár decennium alatt keletkezett virágzó városok, melyek mintegy a földből kiemelkedve földmívelés, ipar és kereskedelem által gazdaságot gazdaságra halmoznak fel!

Igen természetes, hogy itten is magnétuk a város nevezetességeit, mely kiterjedésére nézve legnagyobb az egyesült államokban és közel 800,000 lakossal bír, a Schnykill és Delaware összefolyásánál, éjszakra délre 19 ángol mérföld hosszúságban és félannyi szélességben terjed el, szép tiszta, egyenes, egymást egyensúlyban keresztül vágó utcákkal, fákkal beültetett térségekkel és mint vallásos város közel 400 templommal bír, melyeken az alapító William Penn óhaja szerint, hogy „mindenki Istenét saját meggyőződése szerint imádja“ a különböz, most is nagyszámban levő sekták, u. m. katolikus, unitárius, evang. lutheranus, reformatus, praestbyterianus, baptista, methodista, quaker és sok más sekták által alapítva építettek.

Jótékony intézetekben és kórházakban, könyvtárak és muzeumokban is gazdag ezen város. Szép nyilvános épületei is vannak, mint a szabadkőművesek palotája, mely 12 nagy teremmel bír, vámház, posta épület, bankok és nagy kereskedelmi házak, és gyönyörű szép boltok a Chestnut street-ben; a state house vagy az Independence hall különösen megemlítendő, minthogy 1776. júl. 4-én itten íratott alá a függetlenségi nyilatkozat. A szoba, mely-

azon elemekkel, melyek rendelkezésére állanak.

Hogy mily politikai tökéletnek sok oldalról az állítólagos török kegyetlenségéből s mennyire sürgetik — nerezetesen a szerb kormány részéről is — e miatt a hatalmak beavatkozásait, eléggé tudva van. E törekvésekkel szemben igen helyesen írja a „Mémorial Diplomatique“:

Előttünk e háboru felázisai háboru és a háboru Ázsiában, az orvosok és angolok igen jól tudják, nem a háboru Európában. A szerbek és montenegróiak épen semmi tiszteletet sem mutatnak a nemzetközi jog iránt; a keresztyénység rájuk nézve csak épen köpenyeg, mely alá hódítási törekvéseiket rejtteni törekednek.

Ugy értesülünk, hogy az angol kormány minden mediációt visszautasított, míg maguk a szerbek kegyelmet nem kérnek. Ez csak méltányos dolog, mert csak e feltétel alatt lehet szilárd és tartós békére számítani és el kell ismerni, hogy az angol politika, midőn ezen utat követi, a béke minden barátjának jelentékeny szolgáltatást tesz.

Más lapok állításával szemben az angol kormány teljes nyugalommal nézi a görög királynak Pétervárára utazását. Londonban Görögország földrajzi fekvésében elegendő garantált látnak a politikai befolyásra nézve ezen királyságban, mely Kis-Ázsiával és Egyiptommal szemben áll.

Az új szerb trónörökösnek az orosz czár lesz a keresztapja s addig meg sem keresztelek, míg a czár képviselője meg nem érkezik.

A szerb hivatalos bulletin a trónörökös születése alkalmából aug. 14-ki kelettel így hangzik: A mai reggel az egész szerb nemzetnek egy örömdetes hírt hozott: Ő fenségének urunknak IV. Milánnak fia született, nekünk pedig szerbeknek, az ő népének trónörökös. Az isteni gondviselés úgy akarta, hogy az ágyúk épen azon pillanatban hirdessék a trónörökös születését, mikor határának minden oldalán atyjának ágyúi dördölnek, hogy szeretett hazánk üdvözülését s a szerb nép felszabadítását kívívják.

E szerencsés eseményben, melyet isten nekünk küldenebél napokban, szent ügyünk sikerének zálogát tekintjük. Első kivánságunk az ujonnan szülöttnak az, hogy isten őt megtartva, legyen egészséges s a Neimanok és Obrenovicok istene segítse meg a kisded atyját, hogy a szerencsésen megkezdett nagy művet befejezze, hogy fának egykor egy erős felszabadított Szerbiát hagyhasson hátra örökségül, hogy ez továbbra is védhelye legyen a megfjordott szerbségnek és magas uralkodó házáknak, valamint az összes hősi szerb népnek.

A magas trónutód születésénél jelen volt Mihály metropolita ő szentsége, Mihajlovics Stevca és Risztics Iván miniszterek. Ő fensége Natalia fejedelemasszony, valamint a trónörökös a legkivánatosabb jólétben vannak.

Legújabb.

Belgrád, aug. 15. A fejedelem kivánságára, az osztrák, német és orosz consulok jelentést tettek illető kormá-

ben ezen, az egyesült államok nagyságát megalapító nagy actus véghezvitetett, ma is ép úgy van fentartva. ép úgy van butorozva és dekorálva, a mint akkor volt.

Itten néztük meg a következő és még más történelmi képeket és okmányokat: Washington fehér lován, Marquis de Lafayette, William Penn, William Pitt, lord Chatham, a nagy szükségben Amerika barátja, és III. György angol király; mindezek az egyesült államok történelmében mélyen tisztelt — nevek, kivéve III. György királyt — a 13 eredeti állam egyhangú függetlenségi nyilatkozatát (origináliák), az 1752 használt ezüst írszert, a Germantowni nagy csatában használt dob, a szabadság harangját, William Penn és mások székeit és sok más történelmi reliquiát és okmányt.

Nevezetes muzeummal, érdekes pénzügyteménnyel és pénzverdével is bír a város. A Girard College, Stephen Girard egy francia által alapított, öt millió forintba került és 470 árvának nyújt menedéket.

Megemlítendő szép temetői és vízvezetői, úgy szintén az Eastern Penitentiary fogház.

Még sok egyéb is volna! de „nemo ultra posse tenetur.“ Holnap vagy legfeljebb holnapután megynék Baltimore, a monumentumok és szép nők városába és Washingtonba; onnan vissza New-Yorkra és a Hudson folyón fel, mely Amerika Rajnája, Albanyba és a fényről, szép és gazdag toilletteiről hírneves Saratoga fürdőre; honnan a Champlain tón fel Montrene és Quebec-be, Canadába s a St. Lawrence folyón le az Ontario tavon keresztül Bufalóba és a Niagara vizeséhez s innen tovább egész a távol nyugoti San Franciscoig.

Seetbal Ferencz.

nyalnak, hogy Mi á n fejedelem a portál alkudozásokba szándékozik bocsátkozni. Andrassy gróffól állítólag már felelet is érkezett; a consulok egyetemesen lépnek föl. A dynastia és a territorium fenntartását biztosítottának mondják, ellenben a nagy hadi kárpótlás ki kerülhetlen. A nagyvezir készen nyilatkozott alkudozásokba bocsátkozni, de anélkül, hogy a hadsereg műveleteit megszüntetnék.

Konstantinápoly, aug. 15. Midhat pasa sürgetésére a divánban teljesen megállapított alkotmány közvetlenül a békékötés után ki fog hirdettetni. — A szultán egészségi állapota — mint az orvosok a miniszterekkel szemben biztosítják — folytonosan örvendzett előhaladást tesz és nem sokára való teljes meggyógyulása legjobb kiátásban van.

Konstantinápoly, aug. 15. Mint irányadó körökben biztosítják, a porta kész volna magával Milán fejedelemmel is békét kötni, ha Törökország Szerbiában való megszállási joga elismertetik, megfelelő hadi kárpótlás fizettetik, a milícia megszüntetetik és csak a párisi tractatusban megállapított 4500 ember tartatik fegyverben.

Belgrád, aug. 15. Határozottan állítják, hogy a fejedelem minden áron békére törekszik. Magazinovicnak talán sikerülni fog új cabinetet alakítani. Mihajlovics, Sztetcsa, Risztics, Joanovics és Gruics, az utóbbi soha sem volt a béke barátja, semmi esetre se maradnak kormányon. A többi miniszterek lehetséges, hogy megtartják tárczájukat és conservatív elemekkel egészítettetik ki a miniszterium. Ez esetben Zumics Bécsben marad. Konstantinápolyba Krisztics Fülöpöt fogják küldeni.

Konstantinápoly, aug. 15. Az újja szervezett államtanács négy osztályra, u. m. igazgatás, igazságügy, közmunkák és reformok, — osztott. — Drumond tengerenagy a bevitelből ide érkezett és meglátogatta a brit nagykövetet Therapiában.

Zára, aug. 15. Tegnap egész nap harcolt a törökök és a montenegróiak között Kuczinál; a törökök visszaverettek és Fundinetől Podgoriczáig üldöztek, sok fegyvert, lőszert és zászlót vesztek, halottakban és sebesültekben is jelentékeny a veszteség.

Hunyadmegye kőkorszaki telepei.

(Folytatás és vége.)

De nem kevésbé nagy érdeme a másik telep felfedezése Nándor-Vályán és vidékén. Ez a pont már nem állott oly annyira kétségbe, hanem jókora távolaságon Tordostól, Dévától és fél órányira rejtőzött el a Cserna egyik mellék-patakának (Petak-patak) félreeső keskeny völgyében. A Dévától Vajda-Hunyadra vezető út négy-ötödénél Alpetes nevű falunál jobbra téve a Makray-család felpestesi uradalmához jutunk, honnan egy félórai távolban találjuk Nándor-Vályát. Tudományos buvárlatra induló utas ne kerülje Felpestesen Makray Aladár országgyűlési képviselő szőlőházát, hol a művelt és tudományos mozgalmaink iránt melegen érdeklődő család nemcsak nagybecsű utasításokkal látja el, hanem azonnal meg a buvárlathoz megkívántatott dolgok beszerzését is letele megkönnyíti. E sorok írja tartozó hátlájának némi részét rójják csak le, mikor itt a nyilvánosság előtt is felmentti azt a lekötő fogadtatást, minek összesegyedül köszönhetik és a kíséretében volt reáltanulók a kirándulás tanulságait. Kalauzunk egyébként maga a felledező urhölgy volt, kinek vezetése alatt mindekelőtt a hármastelep első tagját tekintők meg Nándor-Vályára felett. Már az innen szivárgó vízerben felismerhetők a durva edényteredékek, s Torma Zsófia figyelmét is, ezek keltették legelőször fel, minek folytán f. évi májusban szerencsésen rá is akadt e helylyre. A falu közvetlen szomszédságában D. felé egy 45 alatti hajló s váltómívelés alatt álló oldalon találni itt az őskori tárgyakat. Egy mezei ut gyanánt használt vízmosás két részre osztja azt, s Ny. nagyobb és gazdagabb, míg e keleti Nyugat felé keskenyű, úgy hogy 300 méternyi, míg Keleten 360-ra tehető. Hossza, a mennyire ki lehet venni, 460 meter. A lejtős sík természete hozza magával, hogy vastag televényréteg nem rakódhatott le, hanem majdnem a földszínen fekszik a telep. A hol nincs forgatva, ott 10—15 cm mélységben kapjuk; míg egyebütt a felszínen bővíben szedhetjük a szilánkokat és magköveket. Ezek anyagában nincs akkora változatosság, mint Tordoson. Többnyire dendrites jaspis az uralkodó. E mellett találni még szaruköt söt, tűzkövet is. Obsidian nem fordult itt elő.

A cserépedények közt kevesebb a műgondal készülték száma. A dült négyzetes díszítmények mindazonáltal itt sem ismeretlenek. Legszamosabb a piros, vastag edény. Teljes edény innen még nem került, mert olyan rétegművelések nem pótolják az ásás hiányát, mint Tordoson. A nép nagy előítélettel riad

vissza minden ásatástól, mert természetére, hite szerint csapásokat hozna az. De ősszel betakarítás után alkalmasint rá lehet őket beszélni, s akkor bővebb tudomást szerezhetünk róla. Torma Zs. urhölgynek idáig is gazdag gyűjteménye van innen, főleg szilánkokban, baltákban. A balták közt lágyabb anyagu is van, mint csillámpalából, porló homokból. Finomul csiszolt példány alig akad idáig. Vita alatt áll itt egy Δ -get formáló homoktölap, melyen több elszórt pont (hetet olvas Torma Zs.) látható, míg csucsanál egy nyílás arra látszott szolgálni, hogy annak segélyével szalagon nyakán viselje tulajdonosa. Alsó széles lapja meg lévén élesítve, vágó műszerül is szolgálhatott, míg másfelől a lipesei „Illust. Ztg.“ idej folyamában említett moabita bálványokra emlékeztet. Valdi bálványkép azonban itt sem hiányzik, noha teljes alak még nincs a leletek közt. Egy kisdad alabastrom, és két cseréptörzs került innen ki, mind kicsinyítettébb alakban, mint a tordosiak.

Szövőszék és orsónehezékek (discusforma) szintén találni. Csupán az árak, hiányoznak idáig, de bővebb utánjárásra kétségen kívül azok sem fognak kimaradni.

E teleptől mintegy két kilométernyire a Peterpatak áradványi terén terjedelmes római omladványok alatt következik a második telep. Az előbbihez tartozhatott, de azzal teljes összefüggésben nem állhat, már csak telep földtaní viszonya miatt sem, mert amaz jókora magasságban, ez pedig egy kies rét öléa terül el. De időrendi összefüggés sem kapcsolatos a kettőt egyűvé, miután egy meter és 60 cm mélységben táru fel ez a culturréteg s a belőle kikerült edények mind a legkezdeteleesebb durva külsőt, quarzud, félig átdolgozott anyagot mutatnak. Vastagságuk tetemes s szinük pirosas. Közésköz innen nem ismeretes; szénrész, égetett csontokat, unio picturumot bővíben találni. Az edények nem épek; eltört darabjaik sem fekszenek közel, de rendszeren égetett csontmaradvánnyal és szénnel fordulnak elő. A római épületfalakat már egy ásonymnyira érezzük, míg e telep egy meter és 40 cmtről fekszik az alatt. Ennek feltárását is a pataknak köszönhetjük különben a legszorgosabb kutatás sem jöhetett volna ily tetemes mélységben rá. Nyilvánvaló példája annak, hogy hány más helyen rejtőzhetik még a föld mélyében és culturamaradvány, melyet szerencsés véletlen nélkül soha sem fedezhetünk fel.

A nándori csoport harmadik tagja még érdekesebb, mert amattól megint 2—3 kilométernyire egy 100 meter magasságra emelkedő, mésszszikla fejn fordul elő. Ha figyelő állást Jura akartak elfoglalni, arra ez a pont csakugyan ki van mintegy jelölve. Nemcsak az alatakan-nyarog patak partszegélyén uralkodik, hanem akadálytalan kilátást nyújt le Felpestes felé és Cserna tája felé is s a két előbbi ponttal könnyen tájéklási kapcsolatba hozhatók. Mőgötte egy sziklaszoros, s azontul a Makray család őserdei terülnek több órány távolban a Polyána Ruszka hegycsoport alig ismert tömkelegében. Korábban a hegy egy sziklabarlangjáról lehetett nevezetes csak, s egy mult nyári vilámapásának köszönhetjük, hogy mivelőddéstörténelmünkben helyet vívott ki magának. A nagy robajjal aláújtó menyköhüllás által szereszort földtömeg leomolván a patak medrébe, magával ragadta feltékenyen őrzött szilánk- és cserépedénykincseit. Miután pedig Torma Zs. urhölgy a Makray-családdal e nagy vidéken minden erdőcsöszből és uradalmi szellérből observatort képzett, mi természetesebb, minthogy a lelkiismeretes biztosok e jelentéktelen tárgyakat bejertették. Valóban bámulunk kell azok szemességén, kik legelőször ily csekélységet is felismertek a sziklacsúcs számos görgetegje között. A telep nagyon szegényes, nagyobb terjedelme nem lehetett. Edényei ékítették; a balták durvák mészből és csillámpalából. Az egész talajréteget alig 46 cm-ternyire s ebben elszortan találni tárgyainkat. Jelezve így az említett körülményeket, avatottabbakra bizom annak megítélését: minő szerepet játszhatott e kopár fennsík a folyótól tertonny magasságban nagyobb kiterjedést alig engedő fennsíkron épült telep. E hármastelep tárgyai többnyire Torma Zsófiánál vannak, s általa ki is lesznek állítva, A dévai reáltanodához egy kirándulás silány zsákmanya jutott csak.

Megismerve a telepek általános jellegét és helyzeti viszonyát: fel kell még említenem egy pár olyan körülményt, melyek az avatott régészt talán a távolból is biztos következtetésekre vezetik. Már említve volt, hogy mind a két lelhely magaslaton fekszik, kivéve a második egyik tagját, de melynek egész közelében szintén egy dombhátt emelkedik. Nevezetesebb ennél is, hogy mind a kettő vízmentén s egészen a folyóra tekintőleg volt elhelyezve. Itt alkalmasint a foglalkozás szolgálatott irányadól, mennyiben a hálónéhezékek egyik helyen sem hiányoznak. Igen természetesen a folyók irányá annyit idő alatt nagyot változtathatott, de mindkettő öznvízi képleten, olyan természetű völgyben terül el, mely határozott korlátok közé szorítja a víz folyását, minek következtében távol semmikép sem lehetek attól.

Feltűnő, hogy ép dényt oly ritkán s akkor is a kisebb fajtál találni. Némelyek ebből erubionális romlásra, s mások vízár pusztításra következtetnek. Egyik feltévése sem gen valószínű s alkalmasint a vad népeknel maig is divtozó ama szokás jeleivel találkoztunk itt, hogy el kellvén vami okból telepüket hagyni: a mit magukna nem vihettek, szélrömbölták. Különösen ález a fegyverfélékre, minthogy ezeknek ellensé kezében előbbi tulajdonosa ellen különös áverőt tulajdonit a néphit még nálunk is. Gőg öröknál, így Xenophonnál nem egy vonatást találunk erre a szokásra nézve.

Különösnek tűnik f. előttem, hogy dacára a fazekas műveken látható műzülésnek és gyakorlott műfogásokna, a szótt ruhákhoz és állatutánzatokhoz hasonlítottunk még nincs. Egyedül az edények talán említett jelzése sorozhatók ide s némely edény füleiben láthatunk egy kis phantasiát némely állati motívumot.

Összefoglalva egyébként a mondottakat, határozottan Kinyilváníthatjuk, hogy Tordos az ő csiszolt és gyakorlott kre mutató házieszközével, baltáival az ujbakori kőkorszakhoz tartozik, míg a nándor-várpatakményi telep, legalább az eddigi ásatás után a régibb kőkorkba sorozható s itt is a nai két szakasz a ujbak korbá tartozik.

(„P. N.“)

Télás Gábor.

A Királyhágón ineni kerületi tűzoltó-szövetség statisztikája.

(Folytatás)

A felszerelés részleteitét méltán a táblázatba véltük utalhatni, mert annak a szövetségben való hozzáadalmas előrolása ép oly társasztó, mint hasznotalan, mert csak közvetlenül egymásmellő sorolva kthet érdeket, azért elegendőnek hittuk, ha csis a fecskendőket közöljük minőség és szám szerint. Általában véve megjegyezhetjük, hogy az egyletek elég jól vannak felszerelve, nek özbetlen szerelvény alig vagy sehol sem hiányk, a kivánatos kiegészítések és utászzerzése pénzzerő s alkalom szerint bizonyosan meg nának történni. Ötgyár az, mely a felsorolt egyleteket felszerelte u. m. két hazai: Seltenhof Frigyes Sopronban és Walsar Ferencz Blapesten, valamint három Magyarországon kiv eső u. m. Knaust és Kernreuter Bécsben, valamint Magirus Ulmban, a két elől és a végül évezett voltak leginkább igénybe véve; különben a hazai ipar méltánylása ugy a nagyobb, mint a kisebb szerelvényeket tekintve mininkább emelkedik és ha iparosaink a czikket zserűrségre, szolidassá s illő ára mellett orskélt nyereséggel megelégesznek, nem kel hogy a külföld versenytől tartsanak.

A mi az egyes gépek és szerelvényeket illeti, förmel constataljuk, hogy a mozdonyfecskendő a koci-fecskendő l szemben tulajomó nagy többségben van, ami szerintünk helyes is, mindezen gépek, est egyetlenben egy egyletet véve ki, szívó és nyóó készülékkel vannak ellátva és így vízszükségeiket közvetlenül is fedezhetik. A régibb szerkezet fecskendők számát megemlíteni több egylet érdemesek sem tartotta, a kézi fecskendők talssa pedig inkább a háztulajdonost, mint a töltőt illeti, lá replát tüznél ezek és az olpmetek jó szolgálatot tehetnek. Külön felmilités érdemel a tömlő, az egyleti felszerelések nagyon becsas, de fájdalom költséges része Mindenben gazdálkodunk lehet, sőt kell, e tömlő készleteink legyen lehetőleg dúl, mert alkalmlilag néhány tömlő tekerés többlet t ezeket menthet meg!! Általában véve megégedésünkre szolgáló felemlíthetni, hogy szövetségünk egyletei e tekintetben türethetnő állnak, az átlagos tömlőszlet 376 metert tesz egyletenként, melyhez legközelebb Maros-Vásárhely áll 380 metterrel, legtöbb tömlője van plozvárnak 1000 meter legkevesebb Maros-Lásznak 40 meter. Hogy mennyi tömlő szükséges, azt absolut számmal kifejezni nem lehet, a helyi viszonyok fognak e tekintetbe is dönteni, de mindenesetre üdvös lesz, így mindig kellő tartalékkal rendelkezünk. A nagyon czélszerű hordozható vízmedence (cisterna) a budapesti felszerelést nyert egyleteknél fordul elő leginkább, miglen a nagyon ajlatos vízihordó taliga (két kerék, emberi ere) még korántsem örvend oly elterjedésnek, mőt e czélszerű eszköz a gyors és kényelmes vízzerzés szempontjából megérdemelne. Áranyag csekély mérvben látjuk a toló lórákat képvislve, mit az áranylag magas ár mellett tán székesebb elszállíthatásuk is okozhat, mást sztt annak tulajdonítható, hogy csekély masságu épületeknél azokra okvetetlenül szükségincs. A töltő jutást két egymással közel rion szerelvény teszi lehetővé, u. m. a néme eredeti parkánybak és a csak néhány éves budapesti parkánylára; német mintára alalt egyleteink az előbbi, a magyar rendszer övöit az utóbbi használják, néhány egylet egyiket sem alkalmazza. A létra vagy bak czerűb-é, azt itt

Pályázat.

A déési polgári fiú iskolánál a németnyelv, természetrajz- és vegytani tan-
székre, mely állomással 700 frt. fizetés és 10% lakbér van egybekötve, ezennel
pályázatot hirdetnek.

Pályázni önjártók kellő okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványukat
vallás és közoktatási m. kir. miniszter úr ő nagyméltóságához ezimezve alóírott
tanfelügyelőséghez (Déésre) f. évi szeptember-hó 1-éig, anynyival is inkább
adják be, mert az ezen időn túl érkezett folyamodványok nem fognak figyelembe
vétetni.

Déesen, 1876. augusztus 15-kén.

BOÉR KÁROLY,
Belső-Szolnokmegye tanfelügyelője.Magyar-keleti-vasút
7698 sz.

(333)

(1—3)

Hirdetmény.

A kolozsvári pályaudvarban f. é. augusztus-hó 30-kán délelőtt 10
órákor, különféle jókárban lévő butorneműek u. m. egy teljes félbárony gar-
nitúra, tükrök, asztalok, szőnyegek stb. készpénz fizetés mellett árverés út-
ján a legtöbbet ígérőknek eladtnak.

Mire a venni szándékozók azon hozzáadással hivatnak meg, hogy az elár-
verezendő butorok a kolozsvári állomásfőnöknél napközben bármikor megte-
kinthetők.

Budapest, 1876. augusztus 11.

A főigazgatóság.

Szám 737. — 1876.

(327)

(3—3)

Hirdetmény.

Nagy-Sajó községében az arányosított birtokossági egész éven át gyakorlat-
ban lévő korcsmárlásjog ottani jogélvezet jogosultak Vitéz János urnak és tár-
sainak kérésére folytán, folyó 1876-diki szeptember 29-től kezdve három évre ár-
verezés útján haszonbérbe lépén kiadandó, árverezési határu napul folyó év
szeptember 6-diki d. c. 9 órára Nagy Sajó községében, a községi iro-
dába tűzethet ki.

Árverezni kívánók 1500 frt. kikiáltási ár 10%-ával ellátva, az irt időre és
helyre megjelenni felhivatnak.

Az árverezési feltételek ezen szolgabírói hivatalnál addig is megtekinthetők.
Kis-Budak, 1876. aug. 10-kén.

A nagy-sajói járás szolgabírája

BODÓ SÁNDOR, szolgabíró.

(332)

(1—3)

Egy 16 éves hajadon, rom. kath. hitű, ki gyermekkorától óta
mai napig zárdában neveltetett, a német nyelvet szóban és
írásban tökéletesen bírja, kézi munkák készítésében is jártas,
ajánlkozik úri családhoz helyt, vagy vidékre mint bonne
(társalkodónő).

Bővebb felvilágosítást Stein János úr könyvkereskedése ad.

(43)

(14—*)

MATICO-INJECTION

Grimault és társa párisi gyógy-
szereszekről.

Ezen Párisból származó valódi Maticoleve-
lekből készült gyógyszer hathatósága a takar s
mindennemű nyálkás kifolyás ellen, általában el
van ismerve. Ez az egyetlen ilyen szer, mely-
nek sikerében bízni lehet. A számos utazás
elkerülésére kéri: »Grimault és társa«
címet minden üvegen követelni. — Főraktár
Bécsben Benno Raabe gyógyfűkereskedőnél, a
Báckerstrasseban.

Kolozsvárt Dr. Hintz G. gyógyszer. urnál.

Ugyancsak Bécsben Bruno Raabe Búckerlatasse és Philip Röder urnaknál.

Haszonbéri hirdetmény.

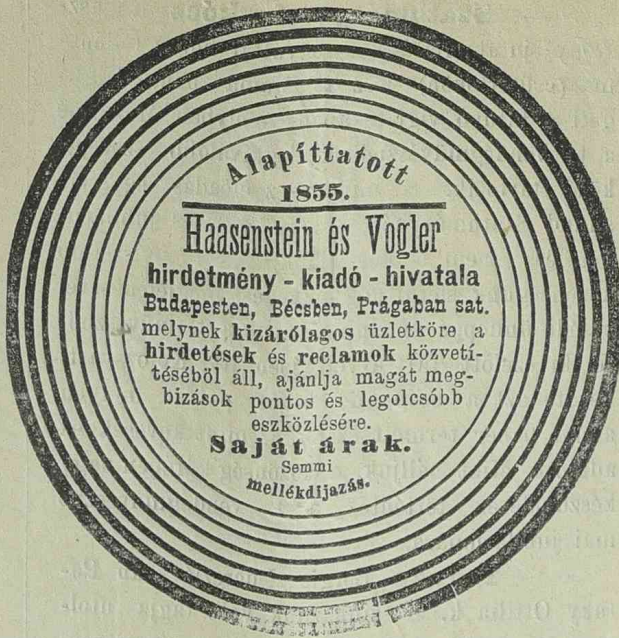
Ezennel közhírré tétetik, hogy a kolozsvári r. c. Convictus és
Seminarium szántóföldjei, kaszálói, úgy a kétviz-
között levő majorja, f. év szeptember
1-ső napján, a kolozsmonostori urad. irodában tartan-
dó árverezés útján 1877. évi január 1-ső napjától kezdve, 3 vagy
6 évre haszonbérbe fog adatni. (328) (3—3)

Felhivatnak az árverezni szándékozók, hogy magokat 10% bá-
natpénzzel ellátni sziveskedjenek.

Zártajánlatok az árverezés megkezdése előtt elfogadtatnak.

Az árverezési feltételek az urad. irodában megtekinthetők.
Kolozsmonostoron, 1876. aug. 12-én.

Az urad. Gondnokságtól.

Előleges hirdetés.

A gróf Mikes Miklós-féle sz.-lászloi

tűzifa árulása

jövő szeptember-hó 1-én megkezdetik.

Egy fűrészzel vágott, négy köbméter tartalmazó méter ölnék
(szélessége két méter, magassága két méter, hasáb hosszúsága egy méter)
ára házhoz szállítva 11 frt 60 kr., magyarutazai rakta-
runkban 11 forint.

Utalványok készpénzzért válthatók Hutflesz Károly fűszer-
kereskedésében. (317) (3—3)

A minta-ölek megtekinthetők a nmlsgu báró Bornemisza János ur
bel-monostorutczai házában.

Intézkedés tétetett, hogy a kolozsvári raktárban mindig 200 méter-
öl készlet tartatik: hogy oly nagymérvű kelet mellett is, a milyen a múlt
évben néha lehetetlenné tette a n. érd. fogyasztó közösséget gyorsan ki-
elégíteni, — ez évben a gyors és pontos kiszolgálat biztosítottassék.

SOOS FERENCZ, erdőmester.

Éppen most jelent meg

s STEIN JANOS könyvkereskedésében Kolozsvárt
kapható:

THIERRY AMEDÉE. Attila und seine Nachfolger, nebst Sagen.—
Deutsch von Dr. Ed. Burckhardt. 4. Ausgabe in 2 Bänden Ára
1 forint 30 kr.

PELZ EDUARD. Geschichte Peter's des Grossen. 3. Ausgabe. Ára 95 kr.

MARKHAM E. R. Reisen in Peru. II. Auflage. Ára 1 frt 65 kr.

LEIGHTON WILSON J. West-Afrika geographisch und historisch ge-
schildert. Aus dem Englischen von M. B. Lindau III. Ausgabe.
Ára 95 kr.

BONNECHOSE E. de, JOHANN HUSS und das Concil zu Costnitz. III.
Ausgabe. Ára 1 frt 65 kr.

— Geschichte Frankreichs von den
ältesten Zeiten bis zum Ausbruch der Revolution. Nach der 7.
Auflage des französischen Originals. Mit dem Porträt Richelieu's
nach Phil. Champagne. Ára 1 frt 95 kr.

ETZEL ANTON von. Die Ostsee und ihre Küstenländer geographisch, na-
turwissenschaftlich und historisch III. Auflage. Ára 2 frt 60 kr.

GROSS HOFFINGER A. J. Erzherzog Karl von Oesterreich und die
Kriege von 1792—1815. Mit dem Porträt Karl's III. Ausgabe.
Ára 95 kr.

COOK JAMES. Drei Reisen um die Welt. Neu herausgegeben von Fried-
rich Steger. III. Ausgabe in 2 Bänden. Ára 1 frt 95 kr.

MÉRIMÉE PROSPER. Geschichte Peter's des Grausamen. Mit dessen
Porträt nach A. Canicero. III. Ausgabe. Ára 95 kr.

CONSCIENCE H. Geschichte von Belgien von der ältesten bis auf die
neueste Zeit.— Aus dem Vlämischen von O. L. B. Wolff. Mit dem
Porträt des Königs Leopold I. 4. Auflage. Ára 1 frt 95 kr.

HUC und GABET. Wanderungen durch die Mongolei nach Thibet zur
Hauptstadt des Tale Lama. III. Auflage. Ára 1 frt 65 kr.

ALISON ARCHIBALD. Der Herzog von Marlborough und der spanische
Erbfolgekrieg. Mit dem Porträt Marlborough's nach Kneller. III.
Ausg. Ára 95 kr.

GEISSLER Dr. ADOLF. Die Weltgeschichte von Anfang der historischen
Kenntniß bis auf unsere Zeiten. Mit 22 Stahlstichen. Neue Ausgabe
in 3 Bänden. 1875. Ára 7 frt 80 kr.

ANDREJ KARL. Buenos-Ayres und die Argentinischen Provinzen.
den neuesten Quellen. III. Auflage. Ára 1 frt 65 kr.
STORCH LUDWIG. Geschichte Kaiser Karl's des Fünften. Mit
Porträt Karl's nach Tizian. Ára 95 kr.
WRIGHT'S J. N. R. H. Geschichte des Neuern Italiens. III. Ausgabe.
Ára 1 frt 95 kr.
ANDERSSON N. J. Eine Weltumsegelung mit der schwedischen Kr.
fregatte Eugenie. III. Auflage. Ára 1 frt 95 kr.
JURIEN de la GRAVIERE. Nelson und die Seekriege von 1789—
III. Ausgabe. Mit dem Porträt Nelsons. Ára 1 frt 65 kr.
GALLOIS Dr. GUSTAV. Der Hansabund von seiner Entstehung
seiner Auflösung. Mit dem Porträt Jürgen Vullenweber's. III.
gabe. Ára 95 kr.

Die Töchter des Fürten

Roman von

Paul Sziglavý

Verfasser von „Fata Morgana.“ Ára 5 frt.

GOERING WILHELM. Raum und Stoff. Ideen zweier Kritik der S.

Ára 4 frt 55 kr.

Die Rinderrassen Mittel-Europas

Grundzüge einer Naturgeschichte des Rausrindes

von Dr. Martin Wilckens. Professor an d. Hochschule für Bo-
kultur zu Wien.Mit 12 Holzschnitten im Text und 70 Tafeln in Farbenholzschnit-
Diszenen köve 8 frt.CSATATÉRKIPEK
a keleti háboru színteréről

25 krtól 1 frtig,

hozza való zászlócskák (törökök, szerbek, montenegróiak s fel-
tuzetje 10 kr. darabja 1 kr.

MÉRÉ PAULINA

REGÉNY LEVELEKBEN.

Irta Cherbuliez Victor. Fordított Julia.

A két kötet ára 2 fr.

Távirdai gép- és kapcsdátan.

A posta- és távirda intézetnél alkalmazóak használatára

50 kömetsetűi ábrával.

Irta SZÉKELY ISTVÁN magy. kir. távirdatiszt. Ára fűzve 1 ft 60

Erdély s különösen a sekelyföld

KÖZGAZDASÁGI

JELENE és JÖVŐJE.

Az Erdélyi Gazdasági-egylet egytagjától.

Ára 40 kr.

Bérmentve postán küldve 46 kr. mely pstai utalványn
előre beküldendő.

Gyors számoló.

Leggyakorlatibb kézikönyv a égi mérték-
nek és súlyoknak métermértékeke és viszony-
főbeli átszámítására.

A kolozsvári kereskedelmi és ipakamara által
ajánlva.

Kiadja BENEDEK LAJOS.

Második kiadás.

Ára 60 kr. Postán küldve 6 kr.

Csapó Sándor Kolozsvárt.

(227)

(24—*)

Van szerencsém a t. cz.

Építész, Asztalos, Lakatos, Karpitos és Badogos mester urakat figyelmeztetni,

miután a vasalás és többféle abba a szakmába vágó cikkekkel,
ugy az asztalos szerszámokkal fel akarok hagyni,

ezen cikkeket

gyári áron alól számítom.

Mélytőztassanak tisztelt urak megtekintés végett a nagy

Bazáromat meglátogatni.

Csapó Sándor Kolozsvárt.

Nyomatott Stein Janos m. k. egyetemi nyomdájánál az ev. ref. tanoda bethivel Kolozsvárt.

Értesítés.

A néhai gróf Mikó Eszter és d. üméghez törvényeszkéi itéletek
alapján igényt tartókat felhívom, hogy a mikódi kizsálat, törvény-
székhely eladott, tervben megállapított tőkék utáni járulékaikat,
az eredeti okmány s törvényeszkéi végzés bemutatása mellett felvehetők.

Kolozsvárt, 1876. aug. 8-án.

SIMON ELEK, főmeggyondnok

Építész, Asztalos, Lakatos,

Karpitos, Badogos cikkek.